

можуть захіати на інформаційні права громадян, гарантовані національним та міжнародним правом, так само, як не можуть обмежувати інформаційні свободи особи.

Література:

1. Про захист персональних даних: Закон України від 1 червня 2010 р. // База даних Законодавство України / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
2. Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation). URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.119.01.0001.01.ENG
3. Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council of 12 July 2002 concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the electronic communications sector (Directive on privacy and electronic communications) *Official Journal L 201, 31/07/2002 P. 0037 – 0047*. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32002L0058>
4. *Vidal-Hall v Google Inc.* [2015] EWCA Civ 311. URL: <https://www.judiciary.uk/wp-content/uploads/2015/03/google-v-vidal-hall-judgment.pdf>

ЩОДО ПОНЯТТЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ВЧИНЕНИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ

Риженко І. М.

*кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'ячука
м. Рівне, Україна*

Сьогодні вчинення кримінального правопорушення серед військовослужбовців – це суспільно-небезпечне явище, яке зберігає свою тенденцію до зростання і становить особливу небезпеку у сфері інформаційних технологій і ресурсів, використання глобальних комп'ютерних, телекомунікаційних мереж в терористичних, екстремістських та пропагандистських цілях, що згодом наносить велику шкоду державі та її громадянам.

До речі, кримінологічний аналіз розвитку злочинності показує, що однією з найгостріших проблем на сьогоднішній день залишається стан криміногенної ситуації у Збройних силах України.

Більше того, від належного виконання військовими формуваннями покладених на них державою й суспільством обов'язків залежить забезпечення національної безпеки нашої країни. Отож, злочинність військовослужбовців україн негативно впливає не лише на формування Збройних сил України та військову дисципліну, але і на державу в цілому, будучи одним із внутрішніх індикаторів, за яким суспільство оцінює стан соціальної безпеки та мікроклімату.

Такий стан справ багато в чому пояснюється тим, що вчинення у ЗСУ кримінальних правопорушень природно сприяє падінню авторитету державної влади, поширенню у суспільстві страху перед зовнішніми та внутрішніми загрозами, аномії, аморальності й неповаги до військовослужбовців та знижує престижність військової служби.

Проблема зміцнення законності серед військовослужбовців потребує розробки та вирішення не лише першочергових, але й перспективних завдань щодо протидії кримінальним правопорушенням в цій сфері [1, с. 132-133].

Кримінальним правопорушенням є передбачене КК України суспільно небезпечне винне діяння (дія або бездіяльність), вчинене суб'єктом кримінального правопорушення. (ст. 11 КК України). Кримінальні правопорушення поділяються на кримінальні проступки і злочини (ст. 12 КК України) [2].

Поняття військова злочинність, як сукупність передбачених кримінальним законом суспільно небезпечних діянь, учинених особами із ЗС, інших військ і військових формувань, а також громадянами, що перебувають у запасі, під час проходження ними військових зборів, і персоналом військових частин, з'єднань та установ у зв'язку із виконанням ними службових обов'язків або в розташуванні цих частин, з'єднань і установ, за певний період часу і в певному просторі розглядають В. В. Черней, та В. В. Сокурєнко [4, с. 254].

Відповідно до ст. 401 КК України військовими кримінальними правопорушеннями визнаються передбачені розділом XIX Особливої частини КК України кримінальні правопорушення проти встановленого законодавством порядку несення або проходження військової служби, вчинені військовослужбовцями, а також військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів.

За відповідними статтями розділу XIX Особливої частини КК України несуть відповідальність військовослужбовці Збройних Сил України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Національної гвардії України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, Державної спеціальної служби тран-

спорту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, а також інші особи, визначені законом.

Особи, не зазначені у статті 401 КК України, за співучасть у військових кримінальних правопорушеннях підлягають відповідальності за відповідними статтями розділу XIX Особливої частини КК України.

Особа, яка вчинила кримінальне правопорушення, передбачене статтями розділу XIX Особливої частини КК України, може бути звільнена від кримінальної відповідальності згідно із статтею 44 КК України із застосуванням до неї заходів, передбачених Дисциплінарним статутом Збройних Сил України [5].

На відміну від інших груп кримінальних правопорушень, передбачених КК України, поняття військових кримінальних правопорушень визначене безпосередньо в законі (ч. 1 ст. 401). Проте, у цьому визначенні розкриваються не всі ознаки кримінальних правопорушень, які вчиняються у ЗС України, а лише специфічні, притаманні саме військовим кримінальним правопорушенням, які дають змогу відмежувати військові кримінальні правопорушення від інших [6].

Література:

1. Казначеева Д.В. Військова злочинність: аналіз та прогнозування. Вісник кримінологічної асоціації України. 2018. № 2(19). С. 132-140.
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III із змінами та доповненнями. [Електронний ресурс] Матеріали офіційного веб-порталу Верховної Ради України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення 23.10.2021)
3. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, С. Б. Гавриш та ін.; За заг. ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2016. 1196 с.
4. Злочинність військова. Українська кримінологічна енциклопедія / за заг. ред. В. В. Чернея, В. В. Сокурєнка; упоряд. О. М. Джужа, О. М. Литвинов. Київ ; Харків : Харк. нац. ун-т внутр. справ; Нац. акад. внутр. справ ; Кримін. асоц. України ; Золота миля, 2017. С. 254–257.
5. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. Із змінами та доповненнями. [Електронний ресурс] Матеріали офіційного веб-порталу Верховної Ради України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення 23.10.2021)
6. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Бойко А.М., Брич Л.П., Гришук В.К., Дудоров О.О. та ін.; За ред. Мельника М.І., Хавронюка М.І. – [6-ге вид., перероб. та доповн.]. К. : Юридична думка, 2009. 1296 с